

Wetenschappelijk onderzoek meer inclusief maken

kernboodschappen uit de denktank

Wat is de denktank “Inclusief Onderzoek”?

Gedurende vijf sessies kwam een groep van mensen tussen 35 en 55 jaar oud, met verschillende achtergronden, verschillende opleiding, verschillende cultuur en verschillend geloof samen met twee onderzoekers van de Universiteit Antwerpen, in een buurthuis in Antwerpen Noord. Tijdens deze denktank-sessies werden de verschillende stappen in wetenschappelijk onderzoek besproken, alsook wat nodig is om een zo divers mogelijk publiek te bereiken in onderzoek.

Hieronder delen we de belangrijkste boodschappen van deze denktank.

**Universiteit
Antwerpen**

Wat hebben we geleerd?

Bij het contacteren van de respondent

- Idealiter gebeurt dit in samenwerking met een organisatie/persoon die de respondent reeds kent, om vertrouwen in onderzoek op te bouwen.
- Een eerste contact verloopt liefst via een individueel gesprek. Leg met beperkte en heldere informatie uit waar het onderzoek over gaat, hoe het zal verlopen en wat mensen kunnen verwachten. Bijkomend geef je deze informatie ook best mee op papier in de juiste taal.
- Laat ruimte tussen een eerste en tweede contact, zodat de potentiële respondenten kunnen nadenken over deelname (en dit met hun omgeving eventueel kunnen bespreken.)

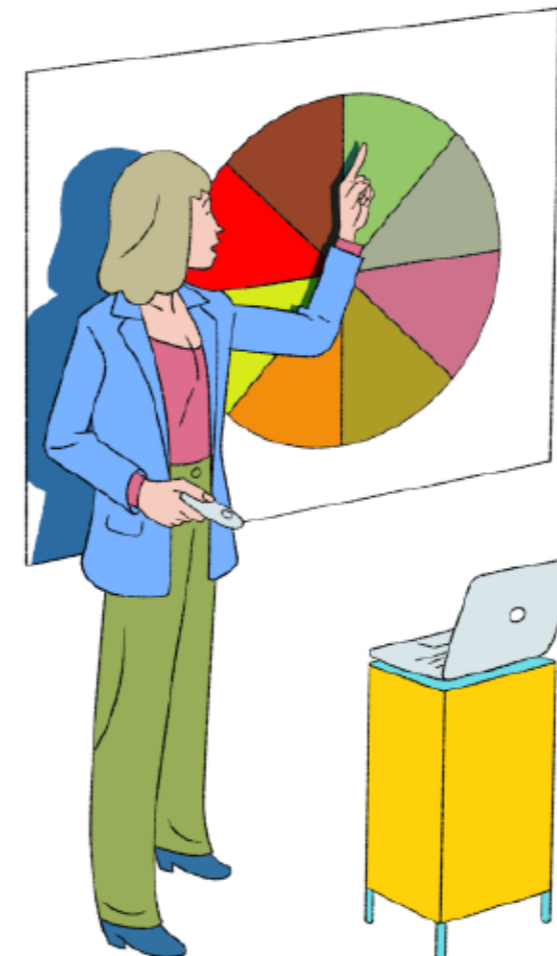

Geïnformeerde toestemming

- Na het eerste fysieke contact, kan opvolging voor bevestiging van deelname en voor bijkomende vragen, telefonisch.
- Neem voldoende tijd om de details van de geïnformeerde toestemming te bespreken en mensen de tijd geven hier nog verder over na te denken. Een handtekening zetten onder toestemmingsdocument is immers niet vanzelfsprekend, het voelt voor sommige mensen aan als een drempel (bijvoorbeeld: door voorgaande negatieve ervaring met organisaties).
- Stem met de respondent af hoe deze liefst deelneemt aan het onderzoek. Het feit dat de onderzoeker de keuze voorstelt geeft vertrouwen. Als onderzoeker moet men hier wel realistisch in zijn over wat al dan niet mogelijk is: bijvoorbeeld, met betrekking tot keuze locatie, profiel interviewer, individueel of in groep deelnemen, aanwezigheid vertrouwenspersoon/tolk, vragenlijst zelf invullen/laten voorlezen, etc.

Deelname aan onderzoeksactiviteit

- Betrek mensen die je wenst te bereiken als respondent bij het ontwikkelen/aftoetsen van je vragenlijst of onderzoeksproces.
- Geef mensen de keuze om vragenlijsten zelf in te vullen of dit samen met een onderzoeker of vertrouwenspersoon te doen. Voorzie eventueel vragenlijsten in andere talen.
- Bij de start van deelname aan onderzoek: herhaal de kernaspecten van het onderzoek alsook de informatie uit de geïnformeerde toestemming.
- Licht toe wat de reden is waarom je bepaalde vragen stelt en wat wil je meten/weten.
- Het is motiverend om iets te krijgen als bedanking en erkenning, zij het een bon van de supermarkt of een kleine geste. Dit dient niet op voorhand gecommuniceerd te worden, om te vermijden dat dit mensen zou overtuigen om deel te nemen.

Resultaten van het onderzoek

- Belangrijk om opvolging te geven aan deelname van het onderzoek, door resultaten terug te koppelen naar de respondenten.
- Bespreek met de respondent hoe men liefst op de hoogte gehouden wenst te worden.
- Indien het analyse proces na deelname lang duurt, mensen tussentijds op de hoogte houden van de stappen die het onderzoeksteam zet met de verkregen data. Dit kan ook waardevol zijn bij onderzoeksprojecten met een lange looptijd en verschillende data verzamelmomenten.

Doorheen het gehele onderzoeksproces

- Het is niet eenvoudig om een divers publiek inclusief te betrekken bij onderzoek. Het is daarom heel belangrijk om dit onderzoeksproces zorgzaam uit te tekenen en uit te voeren.
- Vertrouwen opbouwen en behouden is essentieel in het hele onderzoekstraject, waarbij de nodige tijd nemen om de potentiële respondent te informeren belangrijk is.
- Een onderzoeker met dezelfde achtergrond als de respondent kan bijdragen aan het opbouwen van vertrouwen.
- Herhalen van de informatie uit de geïnformeerde toestemming op verschillende punten in het onderzoeksproces is belangrijk.
- Heb aandacht voor het gebruik van eenvoudige taal en het aanbieden van teksten in verschillende talen, al dan niet in combinatie met gebruik van beelden en/of tolk.
- Let op dat het onderzoek niet teveel tijd neemt – zowel met vragenlijsten die veel tijd vragen, als met onderzoeksprojecten die lang lopen. Het is niet voor iedereen evident om zich een lange tijd te engageren.
- Werk met diverse organisaties, die de doelgroep die je als onderzoeker voor ogen hebt, bereiken.

Verdere vragen?

Hilde.bastiaens@uantwerpen.be en Caroline.masquillier@uantwerpen.be